

มะเร็งเยื่อหุ้มปอด

ก้องเกียรติ ภูมัทธ์กัณฑ์

แพทย์อาชีวเวชศาสตร์และนักอาชีวอนามัยส่วนใหญ่จะลงความเห็นเบื้องต้นว่ามะเร็งเยื่อหุ้มปอดและมะเร็งเยื่อหุ้ม (เมโสเทลิโอมา) ที่อวัยวะอื่นเกิดจากได้รับใยหินเข้าสู่ร่างกาย^{๑-๓} ทั้งนี้เนื่องจากรายงานการศึกษาะเร็งเยื่อหุ้มปอดในต่างประเทศในยุคต้นๆ แสดงว่ามีความเกี่ยวเนื่องใกล้ชิดกัน ดังนั้นจึงอาจทำให้ผู้เรียกมะเร็งเยื่อหุ้ม (เมโสเทลิโอมา) ว่ามะเร็ง (เหตุ) ใยหิน

จากเอกสารรายงานผู้ป่วยเมโสเทลิโอมาจำนวนหลายสิบรายในประเทศไทย^{๔,๕} ยังไม่พบหลักฐานสัมพันธ์กับใยหินที่ชัดเจน ทำให้เกิดความข้องใจว่าเหตุใดมะเร็งชนิดนี้ที่พบในประเทศไทยจึงไม่สัมพันธ์กับใยหิน ทั้งๆ ที่มีการใช้ใยหินในอุตสาหกรรมในประเทศ และมีการสงบเงียบของรายงานผู้ป่วยในช่วงระยะหนึ่งด้วย ในบริบทนี้ อาจตอบในขั้นต้นว่ามะเร็งเยื่อหุ้มปอดไม่จำเป็นต้องเกิดจากสัมผัสใยหินเสมอไป ยังมีสาเหตุอื่นอีกมาก^๖ และสำหรับข้อกังขาว่าไม่พบผู้ป่วยเลยในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ก็ขอแจ้งว่ามีรายงานผู้ป่วยมะเร็งเยื่อหุ้มอีก ๑๑ รายที่พบในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒^๗

ดังนั้น ณ จุดนี้ ก่อนที่นักอาชีวเวชศาสตร์จะสามารถสรุปได้ว่ามะเร็งเยื่อหุ้ม (เมโสเทลิโอมา) ทุกรายเกี่ยวข้องกับใยหิน หรือไม่เกี่ยวข้องกันอย่างไร คงจะต้องคอยหลักฐานที่แน่นอนจากการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

๑. สมชัย บวรกิตติ, โยชิน เบญจวัง, ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ (บรรณาธิการ). ตำราอาชีวเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักพัฒนาวิชาการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข; ๒๕๔๒ หน้า ๔๐๕, ๕๖๐ และ ๕๖๕.
๒. พิษญา พรรคทองสุข. ๒๕ ถามตอบวิชาการการเป็นสารก่อมะเร็งของแร่ใยหินโครโซไทล์. กรุงเทพฯ: แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๓ รวม ๓๕ หน้า.
๓. วิทยา กุลสมบูรณ์. ความเห็นแย้งกรณีโครโซไทล์. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๑๒๕-๖.
๔. ปานเทพ สุทธิพนธ์, สมชัย บวรกิตติ. ฟื้นความรู้เรื่องเมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดในประเทศไทย. วารสารเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ๒๕๕๒;๑:๔๖-๕๓.
๕. สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ, ฉันทนา ผดุงทศ. เมโสเทลิโอมาเหตุอาชีพรายแรกของไทย. วารสารคลินิก ๒๕๕๑;๒๘: ๑๓๒-๖.
๖. สมชัย บวรกิตติ. Non-asbestos related mesothelioma. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๔-๗.
๗. ชีพสุมน สุทธิพนธ์วงษ์. ประสบการณ์เมโสเทลิโอมาที่สถาบันพยาธิวิทยา พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒. ธรรมชาติศาสตร์ เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑.